

Nr. 72

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Piąt. 14.III. Sch. dz. Matyldy.
Sob. 15.III. Sch. dz. Klemen.
Niedz. 16.III. Abrah. Pust.
Pon. 17.III. Józefa z Arym.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 14 marca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

3-cia POLSKA LOTERJA KLASOWA

NA INWALIDÓW WOJENNYCH

Warszawa, Trębacka 2.

3 miliony 516 tysięcy 250 marek.

Największa wygrana 300,000 marek.

CENA LOSU w każdej klasie 28 marek, 1/2 losu 14 mk., 1/4 losu 7 mk., 1/8 losu 3 mk. 50 fen.

Ciągnięcie czwartej klasy 20 i 22 marca 1919 roku.

Losy są do odebrania.

Losy są do odebrania.

Loterja przejęta została na własność przez ministerstwo wojskowe.

Główny Reprezentant na Łódź Jan Żółtowski, Piotrkowska 81.

542-15-1

OGŁOSZENIE.

Komitet Robót Publicznych w powiecie łódzkim podaje do wiadomości publicznej, iż postanowił oddać przedsiębiorcom dostawę kamienia i szabru dla konserwacji dróg bitych w powiecie łódzkim. W tym celu Komitet zaprasza chętnych podjęcia się tej dostawy, do złożenia swych ofert do dnia 20-go b. m. w Administracji Robót Publicznych powiatu łódzkiego Al. Kościuszki № 3 w Łodzi. Do konkurencji stanąć mogą prócz przedsiębiorców prywatnych także gminy, oraz instytucje. Dostawa może być oddana całkowicie, lub na oddzielnych odcinkach szos.

Na zasadzie złożonych ofert, będzie ogłoszona licytacja in minus od sumy kosztorysowej. Kosztorysy są do przejrzania w Administracji Robót Publicz. Al. Kościuszki № 3 w Łodzi—w godzinach biurowych t. j. od 8^{1/2} do 3-ej.

Niezależnie od ofert na dostawę kamienia i szabru będą przyjmowane oddzielne oferty na sam dowóz gotowego kamienia z magazynów do miejsca robót.

500-2

Inżynier powiatu łódzkiego
Franciszek Karpiński.

Łódź, dnia 10 marca 1919 r.

przechodzimy: od pracy niewolniczej do pracy wolnej, od pracy zbiorowej do pracy jednostkowej; od własności zbiorowej do własności osobistej; od rodziny patriarchalnej do rodziny pojętej jako stadło małżeńskie; od plemienia, klanu, kasty i korporacji do niezależności społecznej i równości politycznej; od monarchii lub republiki arystokratycznej, do monarchii lub republiki liberalnej i parlamentarnej. Postęp idzie równoległe z ewolucją socjalną, w kierunku przewagi indywidualizmu nad zbiorowością, jednostki nad rządem. Dzisiaj na zachodzie na czele tego ruchu stoi rasa najbogatsza, najwięcej przedsiębiorcza i najwięcej ekspansywna: anglosasi. panują oni nad czwartą częścią lądów kuli ziemskiej.

W żadnym społeczeństwie nie sto tak wysoko poczucie indywidualnej niezależności duchowej i materialnej jak w Anglii i Ameryce.

Uznano tam, że rozwój jednostki jest pierwszym warunkiem wszelkiego postępu, że im więcej rozwijają się swoboda osobista, zdolności fizyczne, psychiczne i moralne jednostek, tem więcej działalność społeczna całości wzmacniać się musi i rozwijać.

Na kontynencie europejskim uczą, iż należy przede wszystkim liczyć na rodzinę i gminę oraz na rozmaite stowarzyszenia t. zw. bratniej lub wzajemnej pomocy a przede wszystkim na rząd wypłacający zapomogi, pensję i emerytury. Tem samem nastąpić musi osłabienie żywotności jednostek, stopienie energii, zanik indywidualności i przedsiębiorczości jednostek; dla równowagi, za tem, cechy te powinny się potęgować w cnotach zbiorowych jako takich, a więc w rodzinach, gminach, stowarzyszeniach, w rządzie!

Niestety tak nie jest, co jest łatwo zrozumiałem, gdyż te zbiorowości nie są niczem innym jak tylko wypadkowemi zbioru jednostek w ich skład wchodzących. Zatem w miarę póki jednostki tracą energię, zbiorowość traci swą potęgę. Im więcej będziemy musieli nawoływać do zbiorowości dla ratowania się, tem ewentu-

Przypatrując się Europie kontynentalnej z ubiegłych lat kilkudziesięciu, uderza nas ustrój kolektywizmu prąd podporządkowania jednostki woli zbiorowości uosobnionej w rządzie centralnym, który dąży li tylko do otrzymania możliwie najliczniejszej armii urzędników i wojskowych pozbawionych krytycyzmu, woli i indywidualności, pod hasłem solidarności społecznej: „Jednostka musi być ślepo podporządkowaną zbiorowości”. Hasło to wyszło z Niemiec, jest to również hasło socjalizmu wczorajszego noszącego piętno „D. R. P.” lub jak mówią Angliacy „Made in Germany”. Austria doby dzisiejszej pokazuje nam zupełne bankructwo tej idei, dążącej do wycofania świata od osiągniętego postępu.

W miarę jak w swej ewolucji historia społeczeństw przechodzi z przeszłości ku teraźniejszości, lub co na jedno wychodzi ze wschodu ku zachodowi, indywidualność jednostki wyłania się coraz bardziej i co za tem idzie, działalność jednostki bierze górę nad akcją publiczną, jednostka góruje nad rządem. W tej ewolucji

Self help!

(Samopomoc).

Pomagaj sobie samemu! oto hasło zwycięzców dnia dzisiejszego, Anglików i Amerykanów. Self help! oto hasło indywidualizmu, samodzielności i poczucia obowiązku anglo-sasów, którzy tą potrójną bronią zgnetli turesurę i kolektywizm germański, całkowicie pozbawiony samodzielności. „Culture”, która cztery lata temu wojska nie posiadała, potrafiła z poczucia obowiązku swych wolnych obywateli wobec siebie i ojczyzny obalić Kultur, która lat 40 z górą uzbierała się wysysając krew i pot swych poddanych, zabijając w nich wszelkie poczucie indywidualizmu i samodzielności, chociaż byli doskonale wymusztrowani i związani między sobą w rozmaite „verainy”.

ś. † p.

KACPER KAŁUŻA

obywatel m. Łodzi,

po ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 13-go marca r. b. przeżywszy lat 62.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, przy ul. Brzeskiej № 21, odbędzie się w sobotę, dnia 15 b. m., o godz. 9-ej rano, na cmentarz katolicki na Dołach. Na smutny ten obrzęd zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pozostała w nieutulonym żalu

514-1

RODZINA.

ś. † p.

Aleksandra z Siekluckich Kiedrzyńska

EMERYTKA,

opatrzona św. Sakramentami, po krótkich i ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 13 marca r. b., przeżywszy lat 71.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 15-go marca 1919 r., o godzinie 9¹/₂ rano, w kościele św. Krzyża, a po nabożeństwie wyprowadzenie zwłok na Stary cmentarz katolicki. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

514-1

Córka, Zięć i Wnuki.

Rewolucja w Berlinie.**Dalsze rzezie.**

Berlin, 13 marca (PAT.) Do stałego pogotowia w Berlinie, zgłosiło się dotychczas 56 ciężko rannych mężczyzn i 14 kobiet. Do lazaretu „Friedrichsheim“ odstawiono 51 ciężko rannych, a w lazarecie „Betanien“ umieszczono 82 ciężko rannych i 21 zabitych, w lazarecie przy Urbanstr., 22 ciężko rannych i 16 zabitych, w szpitalu przy Warschauerstr., 22 ciężko rannych mężczyzn, 9 kobiet oraz 8 zabitych, w kostnicy berlińskiej leży 200 trupów, których indentyzności dotąd nie stwierdzono.

Rozstrzelanie.

Berlin, 13 marca (PAT.) We wtorek zastrzelono na miejscu 6-u marynarzy, których zastano z bronią w ratuszu, wyruszających przeciwko wojskom rządowym.

Berlin, 13 marca (PAT.) Dzienniki donoszą z kół urzędowych, że w poniedziałek wojska dy-

wizji gwardji strzelców obsadziły okolice „Michel-Kirchstr.“ i „Markusstrasse“. Po krótkiej walce ujęto 42 spartakusowców z bronią w rękę, których rozstrzelano na miejscu.

Linja rządowa.

Berlin, 13 marca (PAT.) „Neukölln“ zostało zajęte przez wojsko rządowe. W północnej części Berlina linja osiągnięta przez wojsko rządowe biegnie przez dworzec Śląski, Friedrichsheim i północny dworzec towarowy. Przeprowadzenie rozbrojenia czyni postępy. Wszczęto akcję mającą na celu zajęcie Lichtenbergu.

Nowi żołnierze.

Berlin, 13 marca, (PAT.) Onegdaj odbyło się w izbie panów zgromadzenie delegatów wszystkich oddziałów wojskowych, celem omówienia wspólnej akcji korpusów ochotniczych z wojskiem rządowym. Ochotnicy będą otrzymywać taki sam żołd jak wojsko rządowe.

TELEGRAMY.**Komunikat sztabu generalnego.**

Warszawa, 13.3 (PAT.) Komunikat sztabu generalnego. Litwa i Białoruś: Grupa generała Iwaszkiewicza: załoga Stonima pod dowództwem majora Rutkiewicza, który w umiejętnym sposobie przeprowadził obronę Stonima, odrzuciła bolszewików po za Kopanicę i zajęła Albertyn i Czepielewo. Oddział majora Bobiatyńskiego wyparkł bolszewików po za Szczarę.

Grupa generała Listowskiego: W walce pod Pińskiem zdobył biański pułk piechoty 2 sztandary bolszewickie i 2 kulomioty.

Galicja wschodnia. Grupa generała Romera: Atak ukraiński na Górę pod Bełzem odparto. Wojska nasze zdobyły Magierów, silnie umocniony przez ukraińców.

Grupa generała Rozwadowskiego: Artylerja ukraińska ostrzeliwała elektrownię Persenkówkę, Skniłów i Skniłówek. Patrole nieprzyjacielskie posuwające się pod nasze okopy pod Lwowem zostały odpędzone. Sądowa Wisznia z rzadka ostrzeliwana przez baterje ukraińskie.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego o Haller, pułkownik.

Pogrzeb młodego bohatera.

Warszawa, 13 marca (wł.) Odbył się tutaj onegdaj pogrzeb majora Lisa-Kuli (Jeleńskiego) 22-u letniego bohatera, który wstąpił do wojska polskiego w 17-ym roku życia, a obecnie zginął

śmiercią bohaterską pod Torczynem na Wołyniu. Mszę żałobną celebrował ks. biskup Gall. Za konduktem podążyły nieprzebrane rzesze ludności stolicy. Nad trumną przemawiali dawni towarzysze poległego rycerza pułk. Kukiel i Moraczewski, kap. Switek-Nidziński i Wacław Staroszewski. Artylerja dała honorową salwę po żegnalną.

Połączenie stronnictw.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Grupa p. A. Stapińskiego i ks. Okonia złączyły się dziś w wspólny klub, który przybrał nazwę lewicy polskiego stronnictwa ludowego. Klub liczy 12 członków. Prezesem obrano Stapińskiego, wiceprezesem p. Dąbala, sekretarzem Seyba, a skarbnikiem Wójcika. Lewica PSL zakomunikuje swoje ukonstytuowanie stronnictwu PSL (Królestwo) z którym połączy się w związek.

Kwestje galicyjskie.

Warszawa, 13 marca. Posłowie Galicji wschodniej pod przewodnictwem p. Serwatowskiego odbyli dziś zebranie, na którym rozpatrywano położenie kraju i zastanawiano się nad środkami pomocy dla ludności, a zwłaszcza dla urzędników. Stwierdzono, że ukraińcy nie dotrzymali zobowiązań wypuszczenia jeńców, względnie polepszenia ich doli.

O walutę.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Poseł Głabiński oświadczył, że wszelkie pogłoski szerzone przez spekulantów, jakoby posiadacze banknotów rubli carskich, marek i koron wskutek przedło-

S. † P. Adolf Półgrabiak

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatr. św. Sakramentami, zmarł dnia 12-go b. m., przeżywszy lat 43.

Wyprowadzenie drogieli nam zwłok nastąpi w sobotę, dnia 15 b. m., o godz. 2-ej po poł. na cmentarz w Zarzewie. Na smutny ten obrzęd zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

515-1

RODZINA.

zenia rządowego o ostemplowaniu były narażeni na jakiegokolwiek straty, są mylne i wymyślone tylko na szkodę niedoświadczonych posiadaczy. Niema więc powodów do jakiegokolwiek obaw pod tym względem.

Dr. Bobrzyński w Warszawie.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Pan prezydent przyjął członków ankiety parlamentarnej z dr. Bobrzyńskim na czele.

Zerwali.

Wiedeń, 13 marca (PAT.) Wojskowi członkowie komisji niemieckiej w Poznaniu, którzy rokowali w sprawie sporu granicznego niemiecko-polskiego, zerwali rokowania i wyjechali z Poznania, a to ze względu na traktowanie ich i ton jakiego używali wobec nich członkowie misji koalicyjnej.

Wynagrodzenie strat wojennych

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Projekt ustawy o wynagrodzeniu szkód wojennych przychodzi pod obrady komisji w dniu jutrzejszym. Komisja wojskowa obradowała dziś pod przewodnictwem p. Hanusza. Obrady były tajne.

Gen Henrichs do Polski.

Paryż, 13 marca. (PAT.) „Temps“ donosi, że najwyższa rada sojuszników postanowiła wystać do Polski generała Henrichsa, gdzie będzie przydzielony do boku generała Piłsudskiego. Generał Henrichs oddał bardzo wielkie usługi na Bałkanie, gdzie odniósł wspaniałe zwycięstwo nad armją bułgarską.

Nauczyciele.

Warszawa, 13.3 (PAT.) Komisja oświatowa, pod przewodnictwem p. Bardla, a w obecności szefa sekcji ministerstwa oświaty Gąsiorowskiego, obradowała nad dekretem o stabilizacji i wynagrodzeniu nauczycieli szkół powszechnych, którzy stoją pod względem prawnym narówni z osobami będącymi na służbie państwowej.

Ofiara.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Firma „Nasz sklep“ złożyła na ręce prezydenta ministrów 50,000 marek na skarb narodowy.

Do Lwowa.

Warszawa, 13 marca (PAT.) Hr. Skarbek wyjeżdża dziś do Lwowa przez Kraków.

Wybór Priłuckiego zekwestjonowano.

Warszawa, 13 marca. Komisja regulaminowa i nietykalności poselskiej pod przewodnictwem p. Dąbala, w obecności ministra Wojciechowskiego, uchwaliła na wniosek p. Grzędzielskiego, że mandat p. Priłuckiego jest zakwestjonowany przez pismo p. Rotermunda i po myśli art. 96 ordynacji wyborczej zaleciła odstąpienie sprawy najwyższemu sądowi do zbadania i rozstrzygnięcia. P. Rotermund w piśmie swym przedłożył kopję metryki wykazującej, że p. Priłucki urodził się w Berdyczowie, a więc po za granicami Polski. Dla rewizji tymczasowego regulaminu obrad Sejmu komisja wyznaczyła subkomitet, w skład którego wchodzi p. dr. Grzędzielski, dr. Kotula, dr. Marek i dr. Zygmunt Seyda.

Wypędzono bolszewików.

Skierniewice, 13 marca. (wł.) Pracownicy warształów kolejowych wyrzucili przybyłych agitatorów, żądających wstrzymania robót. Agitatorzy ulotnili się rychło ze Skierniewic.

Żądania Włoch.

Rzym, 13 marca. (PAT.) Depesza Havasa. Memorjał włoski, przedłożony konferencji pokojowej, żąda dla Włoch górnej Adygi, Trentynu, Frijulu austriackiego oraz polepszenia sytuacji na Adriatyku, a więc Gorycji, Tryestu, Poli, Rjeki oraz części Dalmacji.

